

**İNSANSIZ HAVA ARACI SİSTEMLERİNİN ZİRAİ MÜCADELE  
KAPSAMINDA BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ UYGULAMALARINDA  
KULLANILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1 – (1)** Bu Yönergenin amacı, zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılmak üzere ruhsatlandırılan insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında kullanımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 – (1)** Bu Yönerge, zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılmak üzere ruhsatlandırılan insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri ve sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında, bitkisel üretimde zararlı organizmalara karşı, bitki koruma ürünü uygulamalarında ve uygulama koşullarında kullanımına ilişkin usul ve esasları kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3 – (1)** Bu Yönerge, 9/6/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete (1.Mükerrer)'de yayımlanarak yürürlüğe giren Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmeliğin 19 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 – (1)** Bu Yönergede geçen;

- a) Araştırma kuruluşu: Bakanlığa bağlı zirai mücadele araştırma enstitüleri veya benzeri görevleri yapan diğer araştırma enstitülerini,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- ç) İl müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüklerini,
- d) İnsansız hava aracı sistemleri: Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılmak üzere zirai mücadele alet ve makinesi olarak Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan, İHA1 ve İHA2 sınıfı insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerini,
- e) İHA1: Azami kalkış ağırlığı 4 kg (dâhil) – 25 kg aralığında olan insansız hava aracı sistemlerini,
- f) İHA2: Azami kalkış ağırlığı 25 kg (dâhil) – 150 kg aralığında olan insansız hava aracı sistemlerini,
- g) Kullanıcı: Zirai mücadele kapsamında insansız hava aracı sistemleri ile bitki koruma ürünü uygulaması yapan, yetkinliği belgelenmiş, üreticiyi veya profesyonel uygulayıcıyı veya ruhsat sahibi firmayı,
- ğ) Ruhsat: Zirai mücadele alet ve makinelerinin imalat, ithalat ve kullanım izni için Bakanlık tarafından on yıl süreliğine düzenlenen belgeyi,
- h) Ruhsat sahibi firma: Zirai mücadele alet ve makinesi ruhsatına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,
- ı) Zararlı organizmalar: Bitki veya bitkisel ürünlere zarar veren her türlü hastalık, zararlı ve yabancı otları,

- i) Zirai mücadele alet ve makinesi: Zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünlerinin uygulanmasında kullanılan farklı yapısal ve teknik özelliklere sahip alet ve makineleri,
- j) Zirai mücadele teknik talimatı: Zararlı organizmaların tanımları, yaşayışları, zarar şekilleri, konukçuları, yayılışları, ekonomik zarar durumu, mücadele yöntemleri ve kullanılacak bitki koruma ürünlerini kapsayan Bakanlık tarafından hazırlanan talimatları, ifade eder.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Kullanıma İlişkin Genel Hükümler, İzin, Kayıt ve Bilgi Verme**

#### **Kullanıma ilişkin genel hükümler**

**MADDE 5 – (1)** Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında, İHA1 ve İHA2 sınıfına giren insansız hava aracı sistemleri kullanılır.

(2) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılması için zirai mücadele alet ve makinesi olarak ruhsatlandırılmış olması ve ruhsatının geçerli olması gerekir.

(3) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin ruhsatlandırılması, 9/6/2021 Tarihli ve 31506 Sayılı Resmi Gazete (1.Mükerrer)'de yayımlanarak yürürlüğe giren Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

(4) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemleri, ruhsatına uygun ve ruhsata esas deney raporunda tanımlandığı gibi olmalıdır.

(5) Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında, insansız hava aracı sistemleri, Zirai Mücadele Teknik Talimatlarında önerisi olan zararlı organizmalara karşı, talimatta belirtilen metotlara uygun olarak kullanılır.

(6) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, depo kapasitelerinin sınırlı olması nedeniyle uygulanan bitki koruma ürünlerinin uygun formülasyona sahip olması gerekir.

(7) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinde, ilaçlama parametrelerine bağlı olarak düşük ve orta hacim sınıfındaki uygulamalarda kullanılan yelpaze veya konik huzmeli memeler kullanılabilir.

(8) İnsansız hava aracı sistemlerinin, Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamalarında, uygulamadan önce il müdürlüğünden izin alınması gerekir.

(9) İnsansız hava aracı sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, araştırma ve geliştirme amaçlı deneme uygulamalarında, ilgili Araştırma kuruluşunun uygun görüşünün ve Genel Müdürlüğün izninin alınması gerekir.

(10) İnsansız hava aracı sistemleri ile zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamaları, il müdürlükleri tarafından gerekli görüldüğü hallerde kontrol edilir.

(11) İl müdürlükleri veya araştırma kuruluşları veya özel sektörün yürüteceği, insansız hava aracı sistemleri ile bitki koruma ürünü uygulamalarına yönelik projelerin, Genel Müdürlüğe bilgi verilerek ve onay alınarak yürütülmesi gerekir.

(12) Bakanlık tarafından;

a) Kullanımına geçici olarak izin verilen,

b) Yürütülen veya paydaşı olunan projeler veya herhangi bir zararlı organizmadan dolayı salgın meydana gelmesi durumunda yürütülecek zirai mücadele uygulamalarında kullanımı uygun görülen,

Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmamış insansız hava aracı sistemlerinin bitki koruma ürünü uygulama üniteleri ve sistemlerinin, gerekli görülmesi durumunda kullanımına izin verilir.

(13) İnsansız hava aracı sistemleri ile zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında, mera, meskûn mahal ve sulak alanlar ile uygulama yapılacak alanın sınırları arasında en az 3 km.'lik emniyet mesafesi bırakılır.

(14) İnsansız hava aracı sistemleri ile zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamaları, sivil havacılık mevzuatına göre yetkinliği belgelenmiş üreticiler, profesyonel uygulayıcılar ve ruhsat sahibi firmalar gibi kullanıcılar tarafından yapılır.

(15) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, Genel Müdürlük veya il müdürlüğü tarafından uygun görülmeyen, bitkisel ürünlerde, zararlı organizmalara karşı ve uygun görülmeyen bitki koruma ürünlerinde kullanımına izin verilmez.

### **Gerekli izinler**

**MADDE 6 – (1)** Zirai mücadele amacıyla insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulamalarında, uygulamadan önce il müdürlüğünden izin alınması gerekir.

(2) Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılacak insansız hava aracı sistemlerinin, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen insansız hava aracı sistemlerine ilişkin mevzuat kapsamında, yetkili otoritelerden, tescil, kayıt ve izin konularında gerekli yeterliliğin sağlanmış olması ve ruhsat sahibi firmanın ve kullanıcısının bunları belgelendirmiş olması gerekir.

(3) Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılacak insansız hava aracı sistemleri ve bu sistemlerle bitki koruma ürünü uygulaması yapacak kişilerin, insansız hava aracı sistemlerine ilişkin mevzuat kapsamında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda oluşturulan kayıt sistemine kaydolması ve bunu belgelendirmesi gerekir.

### **İl müdürlüğüne yapılacak izin başvurusu ve izin için gerekli bilgi ve belgeler**

**MADDE 7 – (1)** Zirai mücadele amacıyla bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanılacak insansız hava aracı sistemlerinin uygulanmasında, ruhsat sahibi firma veya kullanıcının T.C. kimlik numarası beyanını da içeren ıslak veya elektronik imzalı bir dilekçe ekinde, aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte, uygulamanın yapılacağı il müdürlüğüne fiziki olarak veya elektronik ortamda başvuruda bulunması gerekir.

(2) İzne ilişkin başvuruda aşağıdaki bilgi ve belgeler istenir;

a) Başvuru dilekçesinde, ruhsat sahibi firma veya kullanıcının ticari unvanı ve iletişim bilgileri.

b) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, ruhsat bilgileri.

c) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulamalarında,

1) Bitkisel ürün,

2) Zararlı organizma,

3) Bitki koruma ürünü,

4) Uygulama koşulları ve bitki koruma ürünü uygulama parametreleri, bilgilerini içeren Ek-1'de yer alan form.

ç) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen insansız hava aracı sistemlerine ilişkin mevzuat kapsamında yapılması gereken izin ve kayıt işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler.

d) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, ruhsat sahibi firması veya kullanıcısı tarafından onaylı taahhütnamede, Genel

Müdürlük tarafından kullanımına izin verilen bitkisel ürün, zararlı organizmalar, bitki koruma ürününe ilişkin bilgiler, uygulama koşulları ve bitki koruma ürünü uygulama parametrelerine ilişkin bilgilere yer verilir. Bu bilgiler dışında başka bir alanda kullanılmayacağı ve bu durumun tespit edilmesi halinde, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, bu kanuna bağlı olarak çıkarılan Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmelik ve sivil havacılık alanındaki mevzuatta belirtilen hükümlere göre uygulanacak yaptırım kararına uyulacağı kabul edildiği belirtilir.

#### **Bilgi verme**

**MADDE 8 – (1)** Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanımına ilişkin olarak uygulama yapılan;

- a) Bitkisel ürün,
- b) Zararlı organizma,
- c) Bitki koruma ürünü,
- ç) Uygulama koşulları ve bitki koruma ürünü uygulama parametreleri, bilgilerini, ruhsat sahibi firma tarafından, her yılın sonunda uygulama yapılan ilin, il müdürlüğüne verilir ve bir kopyası da uygulayıcı tarafından en az 5 yıl muhafaza edilir.

#### **Kayıt tutma**

**MADDE 9 – (1)** Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemleri ile zirai mücadele kapsamında yapılan bitki koruma ürünü uygulamaları il müdürlüğü tarafından kayıt altına alınır.

(2) Bakanlık tarafından zirai mücadele alet ve makinesi olarak ruhsatlandırılan, insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin, zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamalarına ilişkin olarak;

- a) İnsansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin ticari adı, ruhsat sahibi firması, ruhsat tarih ve numarası,
  - b) Uygulamanın yapıldığı yer ve uygulama alanı,
  - c) Uygulama zamanı,
  - ç) Uygulama yapılan bitkisel ürün,
  - d) Uygulama yapılan zararlı organizma,
  - e) Uygulanan bitki koruma ürünü, formülasyonu ve dozu,
  - f) Kullanıcı bilgileri,
- kayıt altına alınır.

(3) İkinci fıkra kapsamında kayıt altına alınan uygulama bilgileri, her yılın sonunda Genel Müdürlüğe bildirilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Yetki, Sorumluluk, Yaptırımlar ve Son Hükümler**

#### **Sivil havacılık mevzuatı kapsamında yetki, sorumluluklar ve güvenlik hususları**

**MADDE 10 – (1)** İnsansız hava aracı sistemlerinin ruhsat sahibi firmaları ve kullanıcıları, zirai mücadele ve sivil havacılık mevzuatı kapsamında, üçüncü kişilere verecekleri zarardan sorumludurlar.

(2) Sivil havacılık mevzuatı kapsamında, insansız hava aracı sistemlerine ilişkin olarak;

- a) Tescil ve kayıt işlemleri,
- b) Uçuş izni ve uçuşa elverişlilik gereklilikleri,
- c) Uçuş şartları ve alan gereklilikleri,
- ç) Uçuşa yasak bölgeler ile ilgili sorumluluklar,

- d) Pilot lisansı ve uçuş ekibi gereklilikleri,
  - e) Güvenlik gereklilikleri,
  - f) Bakım ve onarım gereklilikleri,
  - g) Sigorta gereklilikleri,
- konularında, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne karşı ruhsat sahibi firma veya insansız hava aracı sistemlerinin kullanıcısı sorumludur.

### **Zirai mücadele uygulamaları kapsamında yetki ve sorumluluklar**

**MADDE 11** – (1) İnsansız hava aracı sistemlerinin teknik donanımlarının, zirai mücadele amacıyla kullanılmaya elverişli olmasından insansız hava aracı sistemlerinin, bitki koruma ürünü uygulama üniteleri veya sistemlerinin ruhsat sahibi firması sorumludur.

(2) İnsansız hava aracı sistemlerinin zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünü uygulamalarında kullanımlarına ilişkin olarak, bu Yönerge kapsamı dışında kullanımları konusunda, ruhsat sahibi firma veya insansız hava aracı sistemlerinin kullanıcısı sorumludur.

### **Yaptırımlar**

**MADDE 12** – (1) Bu Yönerge hükümlerine aykırı bir durumun tespit edilmesi durumunda, 5996 sayılı Kanun ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Hakkında Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yaptırımlar uygulanır.

(2) İdari yaptırım uygulanan ruhsat sahibi firma ve kullanıcı bilgileri, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bildirilir.

(3) Sivil havacılık mevzuatı yönünden aykırı bir durumun tespit edilmesi durumunda, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bildirilir.

### **Yürürlük**

**MADDE 13** – (1) Bu Yönerge, Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 14** – (1) Bu Yönerge hükümlerini, Gıda ve Kontrol Genel Müdürü yürütür.

**İNSANSIZ HAVA ARACI SİSTEMLERİ İLE BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ UYGULAMASI  
İZİN BAŞVURU FORMU**

<b>GERÇEKLEŞTİRİLECEK BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ UYGULAMASI</b>	Uygulama Konusu	
	Yapıldığı Yer (İl, İlçe, Lokasyon)	
	Uygulama Alanı (da)	
	Uygulama Zamanı	
	Bitkisel Ürünün Adı	
	Bitkisel Ürünün Fenolojik Dönemi	
	Zararlı Organizmanın Adı ve Biyolojik Dönemi	

<b>KULLANILACAK BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ</b>	Ticari Adı	
	Aktif Madde Adı ve Oranı	
	Formülasyon Şekli	
	Uygulama Dozu	

<b>UYGULAMADA KULLANILACAK İNSANSIZ HAVA ARACI SİSTEMİ</b>	Ticari Adı	
	Markası ve Modeli	
	Ruhsat Sahibi Firma	
	Ruhsat Tarihi ve Numarası	
	Depo Kapasitesi (L)	
	Meme Tipi	
	Meme Sayısı (adet)	
	Meme Verdisi (l/min)	
	Uygulama Hacim Sınıfı	
	Uygulama Hacmi	
	Uçuş Yüksekliği (m)	
	Uçuş Hızı (m/s)	

<b>UYGULAMA YAPACAK KULLANICI</b>	Adı Soyadı	
	T.C. Kimlik Numarası	
	İHA Pilot Lisans Tarih ve Numarası	